СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 295. Джерзі Сити, Н. Дж., четвер, 19-го грудня 1935. — VOL. XLIII. No. 295. Jersey City, N. J., Thursday, December 19, 1935 THREE CENTS

РУЗВЕЛТ БУДЕ ЖАДАТИ ВІД КОНҐРЕСУ ЩЕ ПІВ МІЛІЯРДА

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт подав уже деякі інформації про свої буджетові пляни, з котрих виходить, що він думає жадати від конґресу признання йому ще 500 міліонів долярів на „адміністрацію поступу праць", котра, як відомо, веде ріжні допомогові роботи.

Президент дав ці інформації на конференції з пресою, що відбулася в Білім Домі. Він заявив, що буде добиватися від конґресу ухвалення пів міліярда долярів на дальше ведення початих допомогових робіт.

ПОБІДА ПРИХИЛЬНИКА ТАВНСЕНДА ПРИ ВИБОРАХ.

БЕТЛ КРІК (Мишиґен). — У третім мишиґенськім конґресовім дистрикті вийшов при доповняючих виборах, що відбулись у вівторок, републиканець Вернер Мейн, за котрого заявилась організація Тавнсенда, що стоїть за пенсії на старі літа.

Мейн дістав 24,686 голосів, демократ 11,342, а кандидат фармерсько-робітничої партії 397 голосів.

КАЖУТЬ, ЩО БИЗНЕС ПОПРАВЛЯЄТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Місцеві купці обчисляють, що до цього часу передсвяточні закупи на півдесята процентів кращі, ніж були передсвяточні закупи минулого року.

Назагал, кажуть вони, цього року бизнес перед Різдвом кращий, як він був колинебудь від 1930 року.

ВОЄННА ПРОПАҐАНДА В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — Заряди публичних шкіл звернули увагу, що в міських школах ширять тепер завзяту пропаґанду аґенти Мусолінія.

До всіх учителів і вчительок публичних шкіл розіслано книжку „Правда про італійсько-етіопський спір", що була видана в Лондоні, а вийшла зпід пера полковника Рока, що був колись військовим аташе в британській амбасаді в Римі. Книжка обороняє італійську кампанію проти Етіопії та представляє Мусолінія як геройську людину без крихітки особистої амбіції.

Джозеф Ізраелз відкрив в Емпайер Стейт Билдинґ бюро пропаґанди в користь цісаря Гайлі Салясі.

ЛИЦАРІ КОЛЮМБА ЗНОВУ ПРОТЕСТУЮТЬ ПЕРЕД РУЗВЕЛТОМ.

НЮ ЙОРК. — Католицька організація „Лицарів Колюмба" післала до президента Рузвелта лист, у котрім вона знову протестує проти того, що президент не хоче протестувати перед мексиканським урядом проти обмежування прав католицької церкви.

ЖЕРТВИ ПОЛЮВАННЯ.

МАВНТ ГОЛІ (Ню Джерзі). — У вівторок розпочато в стейті Ню Джерзі 5-денний сезон полювання на дикі кози.

Уряд приписав, щоб кождий мисливий був одітий у червоний кафтан, штани й капелюх. Не зважаючи на те, зараз першого дня сезону вбито одного мисливця й пострілено 5.

КУПУЮТЬ ЗЕМЛЮ НА ПІКЕТИ.

МИДЛЕНД ПАРК (Ню Джерзі). — Робітники місцевої фабрики панчіх, що страйкують за признання юнії й поправу умовин праці, мають немало клопоту зі страйком, бо суд заборонив їм пікетувати перед фабрикою, називаючи це демонстрацією на вулиці. Щоб обійти судову заборону, страйкуючі робітники купили за 350 долярів земельну площу, що розтягається проти входу до фабрики й там на приватній землі пікетують.

Коли раненько робітники почали пікетувати під фабрикою в числі пів тисячі осіб, заряд фабрики покликав поліцію. Заки поліція прибула на місце, страйкарі перейшли на свою парцелю і там далі вели демонстрацію.

Тепер поліція пробує тягнути страйкарів на суд за те, що вони виставили на своїй площі напис: „Ця фабрика страйкує. Всі страйколоми, тримайтеся здалека!", а не питали уряду за будівельний дозвіл.

ЗА ВБИВСТВО РЕДАКТОРА.

МИНЕАПОЛИС. — Поліція винайшла ще одного свідка, що готов пізнати в однім арештованім поліцією бандиті чоловіка, що стріляв на Волтера Лиґета та вбив його.

Цей свідок каже, що він знав цього бандита з тюрми, де його називали „Кид Кен". Свідок каже, що він був свідком події зовсім припадково. Відвідував він свою дівчину, що живе в домі коло дому Лиґета. Вийшовши з її дому вечером памятного дня, він малощо не попав у темноті під якийсь невважний автомобіль. Він хотів сваритися з шофером, коли тут побачив, що цей виняв зпід сидження машиновий кріс та став з нього стріляти. Він бачив, що від його вистрілів упав чоловік, що висів з іншого авта.

НОВІ АРХЕОЛЬОҐІЧНІ ЗНАХІДКИ В.ГАЛИЧИНІ.

При копанні ями на бараболі в огороді Осипа Галицького в Сєвцях, бучацького повіту, відкопано недавно чотири глиняні посудини, а між ними одну велитенських розмірів (біля 75 цм висоти). Досліди д-ра Я. Пастернака, переведені поблизу припадкової знахідки, устійнили існування передісторичної оселі з часу 400 — 500 літ перед Христом. Той же дослідник відкрив і прослідив у селі Камінка в Надвірнянщині 27 ціпопальних могил з пізноримської доби.

СМЕРТЬ ЗІ СТРАХУ ПЕРЕД... СМЕРТЮ.

Два роки тому бувший професор західних літератур в університеті в Кейо, Т. О. Конрой, видав у Лондоні книжку п. з. „Загроза Японії". В тій книжці Т. О. Конрой доказував наявність „жовтої небезпеки" для Европи й світу, при чому наводив безліч фактів на тему систематичного підготування японської експансії. Небаром по появі книжки проф. О. Конрой почав діставати листи з погрозами від тайних націоналістичних організацій Японії. Особливе враження зробив на англійського вченого лист організації „Чорний Дракон", у якому сказано, що його засудили на смерть за зраду державних таємниць Японії. Від того часу проф. О. Конрой почав западати на нервовий розстрій, переконуючи своїх знайомих, що скорше чи пізніше він мусить згинути з рук „Чорного Дракона", а якщо його висланники не спішаться з виконанням присуду, то тільки тому, щоб якнайдовше мучити його страхом. Останніми часами стан здоровля О. Конроя погіршився так дуже, що його перевезли до лічниці. Тут він і помер за кілька днів „зі страху перед смертю"...

УБИВ БРАТА ПІДЛОЖЕНОЮ ҐРАНАТОЮ.

В селі Репішки на Виленщині 25-літній Вінкентій Шекштело за намовою своєї приятельки вирішив позбутися свого умовохорого брата,Франца. Біля дверей поставив ґранату. Коли хорий отворив двері, ґраната експльодувала і розірвала нещасного на кусні.

БАТЬКО ІДЕЇ ПРО КАСИ ОЩАДНОСТИ.

Перша каса ощадности повстала щойно з кінцем XVIII. в. у Гамбурґу, вслід за чим пішли аналоґічні установи в Швайцарії, Анґлії та в інших краях. Та мало хто знає, що вже в 1611. р. якийсь Делястір у Парижі уложив проект організації першої кляси ощадности. Він предложив свій проект урядові, але не знайшов розуміння. Щойно 170 літ згодом ощадностева ідея Делястіра діждалися реалізації в Німеччині.

РАЦІОНАЛЬНА ОЩАДНІСТЬ.

Польські урядовці, зібрані на зборах у Варшаві, ухвалили резолюцію, в якій пропонують урядові, щоб він оподаткував достойників, що мають по 3,000 злотих місячної платні, на 50 відсотків. Таким чином тим достойникам залишилось би платня по 1,500 зл. на місяць, а державний скарб заскав би понад 150 міліонів приходу.

ШУКАЮТЬ ЛІТАКОМ УТІКАЧІВ З ТЮРМИ.

Поліція в Ню Бронсвик, Ню Джерзі, ще далі шукає Едварда Метельського, що втік з тюрми цього повіту зі своїм тюремним товаришем, Павлом Семкевичем. При пошукуванню їх поліція послугується теж літаками. Кажуть поліції, що Метельський по виході з тюрми доконав іще одного грабунку з револьвером у руці. Недалеко Данелена він і Семенкевич напали на придорожню коршму, розбудили власника і його родину, а потім забрали в них трохи одежі й грошей.

ФАБРИКАЦІЯ „ПОВСТАНЦІВ".

Краківський „Ілюстровани Курєр Цодзенни" вміщує репродукцію цікавого „документу". Якась банда обманців, що називає себе „комітетом повстань народових", видає за оплатою по 25 зл. за штуку „повстанські дипльоми" всім, кому титул „повстанця" імпонує. Газета поміщує відбитку дипльому одного жида, що, як каже редакція, має стільки спільного з повстаннями й повстанцями, що „повстав" цього дня з ліжка й колись „повстане" з гробу на страшний суд.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

Люблинський окружний суд на виїздній сесії в Янові Люблинськім розглядав справу 29-літнього мешканця Чахова, опатівського повіту, Юзефа Адамського, обвинуваченого з грабіжницькому душогубстві. Адамський убив дня 15-го червня ц. р. жінку свого хлібодавця, підрізавши їй горло бритвою. Приймаючи під увагу кількакратне покарання підсудного та премедитацію, з якого він допустився душогубства, суд засудив Адамського на кару смерти через повішення.

ПОМЕР ВІД СКАЖЕНИНИ.

До Львова привезли з Куликова 32-літнього Петра Дорожняка, якого ще в липні вкусила скажена собака. Дорожняк не лікувався. Признаки скаженини виступили щойно тепер. Лікарські заходи були безуспішні. Дорожняк помер.

НУЖДА СЕЛА.

„Львівський Курєр" подає таку статистику:

В 1929 р. село купило рільничих знарядів і машин за 42 міліони зл., а в 1933 р. вже тільки за 2 міліони зл. Між іншим, у 1929 році куплено 57,386, в 1933 тільки 4,200, в 1929 р. 4, 924 сівалок — у 1933 тільки 46. Молотілок у 1929 р. куплено 15,075, а в 1933 р. тільки 2,100.

Чи може бути більш промовисте свідоцтво зубожіння села в Польщі?

ГОЛУБ СМЕРТИ.

Ян Чарнота з Ланцута продав Олександрові Танцулі голуба. Голуб, як звичайно, вертався до свого попереднього власника. Це було вже нераз причиною колотнечі між обома мазурами, аж остаточно спричинило траґедію. Коли голуб знову втік до Чарноти, розлючений Танцуля разом із якимось Біскупом напали на Чарноту й розвалили йому дручками голову. Чарнота помер, а Біскупа й Танцулю засудив ряшівський суд — першого на 2, останнього на 1 і пів року вязниці.

ЧЕХИ НАКЛИКУЮТЬ ДО РЕПРЕСІЙ СУПРОТИ ПОЛЯКІВ.

На засіданні буджетової комісії в чеськім парляменті говорив національно-демократичний посол Шпачек у справі відношення уряду до польської меншости в Чехії. Посол Шпачек домагався загострення політичного курсу супроти поляків, відобрання концесій на всі державні школи та чехізації евангелицької церкви, в якій до нині пастори проповідують польською мовою.

НОВА ЗАБАВА НІМЕЦЬКИХ ДІТЕЙ.

Після революції найбільшою забавою дітей Східної України був розстріл. Сучасні німецькі діти мають невиннішу забаву. Міряють собі вуха й носи, нотують виміри. Мати нордійську голову, або вухо — це привід до особистої гордости.

ДОРОГОЦІННИЙ ЯЗИК.

Запах і смак чаю залежить від змінливих умовин погоди. Але споживач хоче мати завсіди один і той самий напиток. Тому чай мусять мішати й шукати таких сполук, що давалиб однаковий що разу смак і запах. Осередок світової торгівлі чаєм — це Лондон. Тож великі фірми Лондону мають спеціяльних смакунів. Під цю пору найславнішою є одна анґлійка. Вона вміє непомильно розпізнати й відріжнити 300 смаків чаю. За те і її зарібки показні. Вона має до 100,000 шілінґів річного доходу.

ЯК ОМИНУТИ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ.

Один жидівський купець з Лодзі, що не хотів служити у війську, втік до Лондону і там після довгих заходів добився підданства... етіопського. Недавно свіжо спечений етіопець дістав поклик до війська з Адіс Аბаби. Купець замісць поїхати на війну, вислав до Адіс Аბаби чек на 500 дол. і лист з арґументами, що етіопська армія не буде мати потіхи з такого кепського вояка як він, що органічно ненавидить війська. Зате за 500 дол. можуть купити собі добрий скоростріл і знайти добровольця. Розумні етіопці погодились на таку розвязку.

ВЕЛИКА КРАДІЖ ТЮТЮНУ.

До маґазину тютюневого монополю при Цловій площі у Львові вломилися злодії і вкрали три великі скрині, що містили в собі 89,000 штук папіросок „дамесів" вартости 8 тисяч зл. Цю добичу передали Лейбі Шубертові при вул. Зиґмунтівській, який мав постаратися за купців. А що зробити це було трудно, злодії вивезли значну часть крадених папіросок до Тернополя, де також не могли знайти купців. Боячись, щоби справа не виявилася, сховали свою добичу в кущах за містом. Тимчасом львівська поліція викрила, що тютюн вкрали Йосиф Бобеля, Михайло Хомин, Йосиф Дерень, Іван Білий і Франц Драдрах, переважно з Клепарова. Всіх арештовано, крім того чотирох трафікантів зі Львова і трох дорожкарів, що везли крадені скрині. Крім 43 тисячок „дамесів", знайдених у Тернополі, відобрано 20 тисячок від арештованих пасерів, а четвертина добичі знищилася. Всіх арештованих передано в розпорядження слідчого судді.

ДО ІСТОРІЇ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ „ЗГОДИ"

ЛЬВІВ. — Як відомо, одним з головних постулятів при переговорах УНДО з польським урядом було те, щоб у Польщі перестали вживати назв „руский", „русінський" чи яких інших, а вживали назви „український".

Як це виглядає тепер у практиці, видно найкраще по двох числах двох польських газет, а то „Варшавского Дзенніка Народового" (ч. 186) і „Нових Часів" (ч. 32), де подибуємо такий хаос: „Український рух", „рівноправність русинів", „українська публіцистика", „цілість руского питання", „поляки українські" і „поляки червоно-українські", „руське населення Польщі", „руське населення совєтської України" і т. п.

ЩЕ ДАЛІ ПРО ЛИТВУ.

ВАРШАВА (Польща). — На варшавськім процесі виступали з зізнаннями начальник безпеки в польськім міністерстві справ заграничних і офіцир ґенерального штабу, які зізнали, що це цілком певне, що ОУН побирала грошеві допомоги з Литви та що навіть тепер члени проводу ОУН їздять по Европі на литовські пашпорти. Польська преса називає ті зізнання „сензаційними".

БЮЛЕТИН БІДКАЄТЬСЯ.

ВАРШАВА.— "Бюлетин польсько-український", що виходить у Варшаві й нібито змагає до замирення українців з поляками, страшенно зажурений корченням стану посідання в Галичині. У звязку з тим подає таке:

„В останніх роках на терені одного тільки Львова перестали існувати 3 польські щоденники, а одночасно подвоївся обєм українського щоденника „Діло", піднісся рівень щоденника „Новий Час", а крім того українці золожили новий щоденник „Українські Вісти" і новий ідеольоґічний місячник „Шлях Нації".

БУДЕ АВТОНОМІЯ, ЯК ВИХОВУВАТИМЕМО — В ПОЛЬСЬКІМ ДУСІ.

ВАРШАВА. — „Нове Часи" пишуть про змагання українців до автономії хоч у шкільній ділянці таке:

„Поки метою українських педаґоґів буде виховувати тільки в імя власних і еґоїстичних народних інтересів, так довго вимога української автономії у виховно-освітній ділянці мусітиме залишитись маніфестаційною утопією".

ЩЕ ОДИН ЗАЛОМИВСЯ.

ВАРШАВА. — По Миґалю і Малющі заломився ще і свідок Спольський. Надіялися, що він, як людина з високою освітою, ясно зясує ідеольоґію ОУН, для якої він себе посвятив. Спольський намагався при зізнанню добирати найгостріших слів, що часом переходили в звичайну лайку, закриваючи ними брак льоґіки і такту. Кореспондент „Українських Вістей", подаючи заввагу про його зізнання додає таку заввагу: „Досі він, Спольський, — одинока людина, що своїм виступом не викликав у нікого ні крихітки співчуття і зрозуміння".

МАЛЮЦА ПРО СЕБЕ.

ВАРШАВА. — Заломившийся підсудний Іван Мелюца не щадив у зізнаннях найбільше себе самого. Казав, що він є уже зовсім скінчений, що для нього нема ніякого виправдання та признає сам, що зашкодив своїми зізнаннями не тільки собі, але й іншим. Так і є в дійсности.

ПРО ТРАҐІЧНУ СМЕРТЬ УКРАЇНСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

ЛЬВІВ. — Українські ґазети подають за большевицькими канадійськими „Робітничими Вістями", що ніби підчас припадкової пожежі у вязниці ҐПУ на Лубянці в Москві згинули колишні провідники галицьких большевиків („шумськістів"): Петро Стасюк, Роман Кузьма й Адріян Леонтович. Стасюка заманили в 1912 р. до Москви ніби на переговори в справі ліквідації розламу. Пізніше стягнули при помочі підробленого листа Стасюка також Леонтовича. Кузьму арештували під закидом, що вдержує звязки з лівою опозицією.

НОВА КОМПОЗИЦІЯ „ЗАПОВІТУ".

ЛЬВІВ. — Заходом співацького товариства „Боян" відбудеться у березні 1936 р. великий концерт у 75-ті роковини смерти Т. Шевченка. Концерт цей відбудеться в салі Міського Великого Театру. На ньому перший раз продукуватимуть новий „Заповіт" укладу Ст. Людкевича, на хори й орхестру, під особистим проводом композитора.

СКІЛЬКИ Є УКРАЇНЦІВ У ЛЬВОВІ?

ЛЬВІВ. — Польська статистика з 1931 р. виказує, що у Львові в часі перепису мешкало 312,231 людей. У це число не зараховано бездомних і війська. Далі статистика виказує 49,747 греко-католиків, 157,490 римо-католиків, 99,595 жидівської віри і т. д. Беручи під увагу, що це польська статистика, що багато українців, що є на польській службі, записали себе як „римо-католики", та що між православними і евангеликами є теж українці, можна сміло твердити, що у Львові живе тепер принаймні 60,000 українців.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві

З Канади належит посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧИ НЕ СОРОКОВИЙ РАЗ?

Коли переглядати старі річники „Свободи", то побачимо, що малощо не 40 років накликає наш часопис у грудні памятати за товариство „Просвіта" у Львові.

Дня 8-го грудня минуло 67 років від того часу, коли „Просвіта" зачала дбати про освіту нашого народу. І тому ще сьогодні співають про неї, що:

Вона дає нам книжку в руки,
І золоті зерна науки
Кидає в рідні наші ниви.

Ще сьогодні співають, що вона розсіває всюди проміння, наче сонце серед літа:

Щоб скрізь, де тільки наші люди,
Велика ціль горіла ясно,
Й на небі нашому не гасла.

Виринає питання, чи завдання „Просвіти" осягнене? Чи її далі треба нашому народові?

Відповісти на це легко. Бо можна, а навіть треба думати про реорганізацію праці „Просвіти", про збільшення її активности, але ніколи не можна думати про те, що ми можемо обійтися без такої освітньої праці серед народу, яку „Просвіта" повинна вести згідно зі своїм статутом і традицією.

Що більше, сьогодні треба „Просвіти" більше ніж перед війною, ніж у часах, коли на наших землях панував австрійський окупант. Статистика виказує, що в тих часах, коли цілий світ поступає і ліквідує неграмотність, по галицьких селах є чимраз менше шкіл, а ті, що є, не є розсадниками освіти, а тільки пристановищем для польської політичної пропаганди. Супроти цього зростає неграмотність серед українських селян під Польщею. Крім того багато дітей українських селян не користають з ніяких шкіл. Такі є тепер відносини на українських землях під Польщею і їх треба брати в рахубу. І треба мати ще на увазі те, що треба переучувати і тих, що ходять до шкіл, бо в тих школах не вчать їх нічого з українознавства.

Все те промовляє за те, щоб і ми в Америці не забували за товариство, яке ми, старі імігранти, памятаємо з дитячих літ. Таки треба, щоб ми памятали за ті читальні, в яких ми ставили перші кроки в нашій громадській праці. Тому саме треба нам відновити і цього року членство в „Просвіті", як і треба запренумерувати „Життя і Знання" та набувати ті цікаві книжечки, що їх щорічно „Просвіта" видає. Тим не робимо ніякої ласки „Просвіті", ні дарунку. Але можемо попри те ще не забути і за почесний дар „Просвіті", що його звичайно складаємо в грудні, який то місяць рік за роком нагадує нам, що не можна забувати за „Просвіту", що несе в нарід — освіту. Не забуваймо за це й у грудні 1935 року!

СУД НАД УКРАЇНСЬКОЮ МОЛОДДЮ У ВАРШАВІ

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ, ЗГЛЯДНО ВІДЧИТУВАННЯ ЗІЗНАНЬ ІЗ СЛІДЧИХ АКТІВ.

(З львівського часопису „Українські Вісти").

(13)

ВІДЧИТАННЯ ОСТАННІХ ЗІЗНАНЬ.

Відчитання актів слідства підсудного Качмарського.

При кінці травня був у Качмарського Підгайний і доручив, щоб той привів наступного дня Мацейка на організаційну стрічу. З ким мав там зустрітнутись Мацейко, того підсудний не знає. Підгайного вже більше не бачив, бо його арештовано.

З Мацейком зустрінувся теж 2 тижні пізніше, вже після вбивства міністра. Мацейко сказав підсудному, що вертається з подорожі, а підчас розмови признався підсудному, що брав участь у вбивстві й що був у Варшаві. Говорив і те, що другий учасник убивства повинен був після замаху з ним зустрінутися, тимчасом не зявився в призначенім місці.

Далі зізнав Качмарський, що два дні пізніше зголосився в нього незнаний йому осібняк з дорученням, щоб підсудний привів „чоловіка з Варшави" на організаційний контакт до дому „Дністра", при вул. Руській. На цю зустріч пішов Качмарський сам, бо не знав адреси Мацейка й не встиг переказати йому доручення.

Під „Дністром" застав осібняка, яким був, як потім розпізнав Качмарський з поліційного альбому, обвинувачений Малюца.

Два тижні після того знову побачився з Мацейком, який говорив йому, що перебував у міжчасі на селі, в кревняків. Качмарський дав йому 15 злотих, а потім знайшов йому нічліг у читальні „Просвіти" на Богданівці.

Що далі було з Мацейком, того підсудний не знає. Сам він в акції ОУН не був заангажований, а про Підгайного й Мацейка ходили слухи, що обидва вони належали до „боєвого референту".

Признався до власности пістолету „Гіспан". Отримав його від Підгайного.

Про Мацейка догадується, що вбивством міністра хотів перед організацією очиститися за мимовільну поміч у зловленні Мицика, вбивника Бережницького.

Чим дальше йшло слідство, тим більше признавався.

В дальших своїх зізнаннях признався Качмарський, що до ОУН вступив у 1934 р. і подрібно описав, як виконав доручення Атаманчука й Вербицького, які домагались від проводу ОУН виявлення дійсних убивників куратора Собінського, як вони сказали— Підгайного й Р. Шухевича.

Позатим — зізнав Качмарський — ніяких інших контактів з ОУН не втримував аж до квітня 1934 р. Хто був цей осібняк, з яким переговорював у справі Атаманчука і Вербицького, не знає. Якщо Підгайний каже, що ним був Бандера, то хіба мусить так бути.

В квітні 1934 р. навязав ближчий контакт із Підгайним і тоді зголдився працювати в ОУН. Через Підгайного навязав контакт з якимсь чоловіком, якому мав доставляти нелегальну літературу.

З дальших зізнань Качмарського виходить, що це Мигаль пізніше поміг йому сконтактувати Мацейка з Малюцою.

На переслуханні дня 3. січня 1935 зізнав Качмарський, що під кінець квітня 1935 зголосилась до нього одна жінка — можливо, що це була М. Косівна; не виключене, що могла це бути К. Зарицька. За посередництвом тієї жінки навязав контакт з організацією. Вона дала йому доручення зайнятись замахом на одного студента, якого приловили на підслуханню під дверима в Академічнім Домі, а про якого йшли поголоски, що є на услугах поліції. В тім замаху мав брати участь Мацейко і ще два невідомі йому осібняки. З тих трох людей мав Качмарський вибрати майбутніх замаховців.

Качмарський вибрав Мацейка.

ПЛЯНОВАНИЙ ЗАМАХ НА КОСОБУДЗЬКОГО.

Предсідник зарядив півгодинну перерву, після якої відчитувано далі зізнання підсудного Качмарського.

З актів відчитано подрібні зізнання Качмарського щодо пляну замаху на Кособудського. В тім замаху були нібито заангажовані люди з групи Качмарського. Ця справа з приводу арештування Підгайного стала згодом неактуальна. Щойно в серпні 1934 отримав доручення виконати цей замах, і то від Мигаля, від якого теж отримав зброю.

В січні 1935 зізнав Качмарський, що, всупереч зізнанням Мигаля, не брав участи в убивстві дир. Бабія, зате стежив під хатою жертви над його способом життя.

Згодом признався Качмарський, що дістав доручення вбити Бабія, однак замаху не виконав з причини недогідних умовин.

По тім уже його не ангажовано до замаху, а про вбивство Бабія дізнався з часописів.

Переслуханий дня 10. червня 1935 у Варшаві, потвердив підсудний Качмарський зізнання, зложені у Львові. Подав, що два тижні після вбивства міністра мін. Перацького прийшов до нього **Королишин** і заявив, що був у нього Мацейко, який виявив бажання зустрінутися з ним. Зустріч Мацейка з Малюцою влаштував Мигаль.

Далі зізнав, що Бандери не знав.

„Зобачен".

На цьому закінчено відчитування зізнань підсудного Качмарського.

Зголошується д-р Горбовий і просить дозволу поставити підсудному запит.

Коли предсідник, звертаючись до Качмарського, спитав, чи буде відповідати на запити по польськи, той відповів: „Зобачен".

Оборонець д-р Горбовий вносить, щоб суд дозволив всеж таки поставити запит, без огляду на те, яку тактику примінив обвинувачений щодо своєї оборони.

Предсідник відповів: якщо не отримає від обвинуваченого відповіди, чи зголжується відповісти по польськи, то він не допустить до жадного запиту.

Тоді д-р Горбовий просить ухвали повного комплекту суду.

Предсідник вдруге запитує Качмарського і вдруге дістає вiповідь: „зобачен".

Предсідник заряджує 10-минутову перерву, після якої впроваджують Катерину Зарицьку.

Катерина Зарицька.

І ця обвинувачена на запити предсідника відповідає по українськи, тому заряджено відчитати її зізнання, зложені в слідстві.

Зізнання Зарицької в слідстві.

До ОУН не належала — зізнала Зарицька в початках слідства — Мацейка не знала, Малюци теж ні. Признає, що Рак відвідував її в Ямнім. Ходила з ним на прогульки до чехословацької границі. Коли їй показали знимку Лебедя, зізнала, що його не знає.

В дальшім слідстві зізнала, що Мацейко, який представився їй як „Богдан", був у літі 1934 р. в неї. Відбули спільну прогульку, а участь взяли: Рак і Свенціцька. Підчас прогульки Мацейко зник у Ворохті.

З кінцем липня були в неї, в пансіоні, Анна Чемеринська й Малюца.

Зпочатку обстоювала обвинувачена, що не пригадує собі, чи знала Якова Бачинського. Згодом призналася, що спільно з Романом Сеньковом, на припорученя Мигаля і Косівни, спроваджала Бачинського на вул. Кадецьку. Догадувалася, що Бачинському хочуть „заподіяти лихо".

Слухана 17. грудня 1934 р., не призналася до вини й зізнала, що Ярослава Рака знає добре. Знає теж Малюцу й Анну Чемеринську.

В липні приїхали Чемеринська й Малюца до неї в Ямне. Підчас розмови говорено про прогульку на Говерлю. Дня 31. липня поїхала Зарицька до Косова, до Гнатківської, а 3. серпня повернулась домів.

Дня 4. серпня прибув Мацейко, якого передтим знала з лиця. Він питав її, чи не пішлаб на прогульку. Тогож дня зустрінула Рака, що приїхав до Львова. Рак привітався з Свенціцькою й Мацейком і всі разом пішли до пансіону, де переночували.

В неділю раненько поїхали до Ворохти шляхом на „Татарський Просмик". Дійшли до прикордонних стовпів. Рак і Мацейко відлучились. Біля 4-тої год. Рак повернувся сам і сказав, що Мацейко пішов у Чехословаччину.

Зарицька і Свенціцька вернулись до Ямного, а Рак — до Львова.

У вересні стрінула у Львові Рака, який просив її, щоб про цю гірську прогульку нікому не говорити, і додав, що краще булоб, якби „Богдан" був загибися тоді, коли висідав з поїзду у Ворохті.

Далі зізнала обвинувачена, що на спортовім майдані пізнала колись Степана Бандеру. Гімназію скінчила в 1932 р. Належала до „Пласту". Студіювала політехніку. З працею О. У. Н. запізналася зимою 1933/34 р., за посередництвом Косівни.

„Вступила до ОУН, працювала в боєвім рефераті, докладніше — в розвідці тогож реферату. Інвігілювала ком. Кособудського. Зізнала, що не знала цілей того нагляду. Думала, що йде про відбиття якогось вязня з „Бригідок".

Підчас обсервації Кособудського бачила на переговорах Підгайного, Мигаля й Качмарського. Обсервація Кособудського тревала до червня.

Контактів із Бандерою не мала. Раз тільки спитав він її, чи бачила того дня Кособудського.

З доручення Мигаля була раз у друкарні Яськова й питала, чи там знаходиться редакція „Праці". Хто підложив бомбу — не знає.

Далі зізнала Зарицька, що 30. чи 31. липня 1934 р. була у Ямній Малюца, який просив її поїхати до Гнатківської, поздоровити її від нього й переказати, щоб „не засиджувалася дома". Те припоручення виконала. Три дні опісля пішла на прогульку з Раком, Свенціцькою й „Богданом".

На цьому скінчено відчитувати зізнання Зарицької.

Д-р Павенцький вносить, щоб суд ствердив з актів, що його клієнтка зізнавала в слідстві по українськи. Прокуратор Желенський стверджує, що така замітка є тільки в одним протоколі. Переслухувана в Варшаві зізнавала по польськи, що стверджує теж предсідник.

Заряджено 10-минутову перерву і впроваджено останнього підсудного — **Ярослава Рака.**

Ярослав Рак.

Рак відповідає на запити по українськи, тому предсідник оголошує постанову відчитати акти слідства.

Зізнання підсудного Рака найкоротші й найбільш послідовні. Він зізнав, що зустрічався з Зарицькою. Мацейка не знав. Не пригадує собі, чи знайомий з Адамом Горницьким. Каже, що зізнання Горницького є неправдиві.

Рак не належав до ОУН і не давав Горницькому ніяких директив щодо нелегальної літератури.

Не організував утечі Мацейка. В суботу, 4. серпня, поїхав у гостину до Ямного до Зарицької. На стації зустрінув несподівано Зарицьку, Свенціцьку й незнайомого мужчину. В неділю поїхали всі до Ворохти. На прохання того мужчини пішли в напрямі на „Татарський Просмик", бо незнайомий говорив, що має в Чехословаччині брата, з яким умовився щодо зустрічі на чеській границі.

Коли зайшли на один верх „Татарського Просмика", цей осібняк попросив, щоб жінки залишились. Це й сталося. В двійку пішли далі.

Коло 11-тої год. вийшов з ліса невідомий осібняк, який прикликав незнайомого до себе. Не дочекавшись його поворотy, Рак повернувся до жінок. З Ворохти виїхав просто до Львова.

З Зарицькою більше не розмовляв на тему прогульки.

Малюцу знає з „Пласту". Коли йому показали знимку Мацейка, Рак відповів, що цей осібняк зовсім не подібний до незнайомого, що його відпроваджував до границі.

На цьому закінчено відчитування актів зізнань усіх підсудних.

Предсідник проголосив постанову, що з уваги на те, що всі обвинувачені зложили зізнання й нема потреби переслухувати їм порозумітися між собою, суд усуває зарядження в справі розміщення між обвинуваченими конвоєнтів, бо це тепер неактуальне.

(Далі буде).

Кнут Гамсун.

МІЖ ЗВІРЯТАМИ

Не знаю другої країни, де було би стільки звірят і птахів, як у мене, на півночі. Я хочу поминути всякого роду морські птахи, тюлені й риби; говорю про більші рідкости: вірли, лебеді, горностаї й медведі.

Усе те бачив я уже у свойому дитинстві.

Ліси моєї рідної країни були тоді повні гамору найріжнородніших птичих голосів. Весною і літом кричав тетерев, там у городі на верхах, а зимою пирхала курійка в гущавині так, що люди на дворі не чули власних голосів.

Це було тоді.

Перед кількома роками, по двацятьпятьлітній неприсутности, був я знову дома й спитав про тетеревів і курійок. Оні, вони вже не гралися більше в лісі. Здавалося, наче птахи покинули країну, відколи не стало дітей дома. Бо на цілому великому острові не було ні разу одного англійця з рушницею; птахів не вигублено; вони повідлітали.

Дітьми шнирялм ми ввесь час між товаром у стайнях і доглядали його. З кількома коровами були ми рівні віком, вівці й кози прийшли на світ пізніше від нас і ми бачили, як вони росли від маленьких, як більшали з року на рік, вкінці були вони вже такі дорослі й великі, що дістали дзвоники. Ми не жаліли своїх заощаджених феників, щоб справити дзвоники для овець і кіз. І всі ті дзвоники найріжнішими голосами так гарно видзвонювали в лісі, коли вмішувалися між великі дзвінки коров.

Я ніколи не забуду того, як мені доручено вбити нашого старого кота. Ми мали щастя цілими роками удержувати наших котів при життю, так, що в нашому домі був усе якийсь старозавітний примірник. І ходив він з правила з близнами і ранами, які виносив із завзятих боїв. Та він занедужав і дістав висипку, так, що для нас, дітей, став небезпечним товаришем; я мав його через те позбавити життя. Не тому, щоб я був найстарший між хлопцями; так не було; але тому, що моя мама звернулася з тим до мене нишком, тому я не хотів їй відмовити: я вже вивяжуся як не можу краще з цього завдання. І мені припаде через те немало слави.

Втопити його я не хотів. Там не матиме він повітря, думаю. Я хотів його задушити мотузком. Я міг тоді мати девять, десять літ, кіт був у тому ж віці, отже з мого боку треба було немалої відваги. Я взяв кота зі собою до комори. Тут засилив я кінець мотузка на грубезний гак у стіні, по середині шнурка зробив ключку й встромив у неї голову кота. Потім почав тягти.

Ніколи не бачив я хорого кота таким веселим. Він не сказав ніякого великого слова і не просив мене надзвичайно, але почав порскати, що лячно було глянути. Я похолов зі страху. Опісля почав кіт скакати довкола мотузка: під ним, вище нього і на боки; один раз досяг мене належито. Це було добре, що мотузок був такий довгий. Я відважувався все і все і з усієї сили тягнув мотузок. Кіт не перестав перекручуватися в найнеможливіших зворотах: хвилину лежить спокійно вздовж мотузка, деколи коміть головою, витягаючи ноги до непомірної вишини. Я почав його вговорювати, як вговорюється коня, і казав, що він повинен бути спокійний; але ледви чи він мене чути. Ми змагалися добрих уже пять хвилин у такий божевільний спосіб, коли це кіт робить останній скок, високо понад мотузок, звивається в повітрі й опадає. Висить без руху. Але я знав, що кіт витревалий; я не розвязав мотузка, поки не проминуло дальших пять хвилин. Кожний міг би мене тоді похвалити за мою відвагу, так тремтіли піді мною ноги.

Кіт був неживий. А я розкрив свою славу перед товаришами. Бо це не була звичайна робота те, чого я доконав. Тими двома пястуками, говорив я, задушив кота. А коли мене хто хотів спитати, чи він не драпав, то я міг показати небезпечну близну на руці кожному.

Аж до нинішньої днини ніхто не знав, яким саме робом переніс я кота в неіснування...

У нас дома не було ніякої собаки, отже зимою міг заяць прибігати аж до наших дверей. Тоді ми ставали й не пускали пари з уст, щоб його не непокоїти, бо ми знали, що він голодний. Але нам ніколи не щастило підпустити його так близько, щоб ми могли йому щонебудь дати.

Так не було іншої ради, як станути з боку й молитися до Бога за зайчика.

Зимою неодин пес пробіг мимо нашого двора. Ми знали усіх собак у далекій околиці; та часами могли забігати собаки, яких ми не знали, таку просторінь вони перебігали; а тоді вони бували зовсім виснажені. Коли ми крикнули на них, то вони ставали й клалися на землю. В коморі, до якої ми мали доступ, був тільки білий хліб і селедці. Ні разу не могли ми взяти відтіля більшої скількости, щоб того не помічено; але в нас була дивна мати, що часто поверталася назад і вдавала, наче вона десь забула, коли ми шнирялм по коморі. Білий хліб і селедці їли ми нераз нишком по за обідною порою, білим хлібом і селедцями виратували ми неодного здалека захожого пса. Наче ті січкарні, їли вони те все, а потім холодили спрагу снігом. З далеко більшою веселістю бігли вони опісля далі своїм шляхом.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

В касовім звіті за листопад 1935 р., проголошеним у „Свободі" ч. 293, зайшла помилка, бо пропущено в третім рядку відділ 3, котрий заплатив суму $113.11, що отсим справляємо.

Головна канцелярія У.Н.С.

Історична хвилина.

— Всього один раз була моя жінка такої самої думки, як я!

— А що тоді було?

— Тоді в нашому домі горіло, а вона хотіла разом зі мною втікати по драбині на діл.

„МЛОДИ ЛЯС"

(На марґінесі варшавського процесу).

В одному з нюйорських кінотеатрів іде тепер польська фільма, що зветься **„Млоди ляс"**. Іде, як тисячі інших, маючи свої технічні недомагання, тенденційність та інші браки з погляду кінового мистецтва.

Але нас цікавить самий зміст штуки, наставлення режисерів і, найголовніше, це тло-підложжя, на якому відбувається акція, що зветься **„Млоди ляс"**.

1905 рік у Варшаві. Скрізь панує рука московського царя. По вулицях міста проїжджають раз-по-раз козацькі патрулі з довгими списами, у високих папахах та з дротяними нагайками в руках. По завулках вештаються цілі хмари московських шпигунів, провокаторів і темних духів, що чигають на польських патріотів. На всіх ділянках життя запанував дух страшного сервілізму; старша польська ґенерація, прибита морально споводною потугою білого царя, у покорі та в нечуваній підлости плазує перед генерал-ґубернатором „привіслянскава края"... Здається, що навіть дух польський завмер над Варшавою й цілим краєм.

Одначе поза сальонами маґнатів, урядників та інших великих і знатних людей у записнику генерал-ґубернатора є ще інше життя... Дрібні й курні домики робітників, невибагливі мешкання студентів та вальхові дворики й „заґроди" маленької шляхти — живуть іншим темпом... Там чути ще крики польських повстанців з 1830 і 1863 р. Там неначе ще нині відтворюють собі довжезні валки тих, що з волі IX Величества Олександра I, Миколи I, Олександра II з залізом на руках і шиї тягнули на віки вічні в ледяні тайги Сибіру. За ними простягався непрохідний ліс шибениць та нісся смертельний вереск чорних „кібіток", у яких розвожено смертників під шибениці. І так гинули сотками, а цілими тисячами замерзали в Сибірі, польські повстанці. На їх очах великі князі та маґнати, як Велопольські, Чарториські та десятки інших, голосили т. зв. ідеї органічної праці, проповідували вірність і підданість цареві та віддавали своїх бойців у руки Охрани.

На кістках замучених Травгутів, Косінських, на бойових варшах Домбровського, Лянґевича та Князевича виросли Пілсудські, Арцішевські, Морачевські, Сміґли, які неначе дикі звірі, тровлені Охраною й своїми, не знаходили місця, ні спокою. І вони то почали платити москалеві зуб за зуб, око за око, залізом за залізо! З їх руки падають московські поліцаї, жандарми, прокуратори, ґубернатори (Скаллон), падають також і польські зрадники! Вони орґанізують „краєві середи", де від куль ППС гинуть численні московські „чиновнікі". Вони нападають на цілі поїзди та грабують державні гроші (під Безданами, під Ґлоґовом і т. д.), а з вибухом японсько-російської війни вони уладжують кріваві демонстрації на вулицях Варшави, Лодзі, Ченстохови і т. д.

На цьому тлі відіграється акція **„Млодеґо лясу"**. Це боротьба ґімназійної молоді за польську мову, історію та за права зганьбленої нації. Тут серед профессорського складу панує цілковитий заник національної чести й моральне опідлення! Серед молоді, навпаки, кипить національне завзяття та вогонь близької пімсти! Тому на павзах, поза шкільними годинами, не сходить із порядку розмов польська історія, література і т. д. Дванацятьлітні дівчата вгинаються під тагаром летючок, революційних друків, проклямацій та револьверів. На чоло акції висувається Вальчак, син бідної швачки, яка ледви заробляє на прожиток, та Керніцький, син професора-угодовця, що шпіонує учнів та доносить директорові-москалеві. Вальчак і Керніцький — це протиставлення безмежного героїзму й нікчемности. Керніцький залюблюється в молоденькій революціонерці, що скоро його покидає. Приходить пізніше на нього бойкот і „лицебитіє" товаришами. Зганьблений Керніцький звертає собі в мозок револьвер, але від смерти рятує його батько та розкриває плян арештування всіх учнів на конспіративному мешканні. В останній хвилі молодий Керніцький повідомляє товаришів про наскок поліції та тим реґабілітується. Вальчак, якого мали усунути за бунт, бере провід в орґанізації шкільного страйку. Приходять страйки, вулична боротьба, де десятьлітні учні стріляють у жандармів, нищать усе, що московське. Вкінці з вибухом війни 1905 р. ціла Варшава кріваво протестує проти мобілізації польської молоді, цілий край палає розрухами, й молоді герої **„Млодеґо лясу"** губляться в морі всепольського гніву проти Москви-деспота.

———o———

Трицять літ пізніше, 1935 р. Та сама Варшава, сторчить понурий Павяк-тюрма, де колись баґріла польська кров, де варював Пілсудський у руках Охрани. Ті самі пузаті ключники, безоглядні, жорстокі; тільки замісць Котузових, Сапошнікових та інших носять імена Сьронів, Фронцковяків, Бабяжів і т. д.

На лаві обвинувачених сидять уже українські революціонери. Це також герої **Млодеґо лясу**, тільки цей молодий ліс — це не вільшина підваршавських мокряків, але це буйні верховіття українських Карпатів, Волині та золотодайного українського Поділля!

Як колись поляки, так нині українці сидять на лаві обвинувачених за любов до свого народу. Як колись москалі заґарбали були неправно польську землю, так сьогодні ті самі Поляки безоглядно винищують український народ. Колись москалі воювали проти поляків в імя православя та напів азійської деспотії; полякиж, будучи католиками, наступають на українців, також католиків, в імя імперіялізму та національної експансії.

Московська школа для поляків була добра! Вивчені знаменито, поляки перегнали куди більше практики колишньої Охрани! Москалі, хоч суворо судили польських боєвиків, то бодай не вживали таких вирафінуваних та звірських метод слідства, як поляки роблять з українцями. Бо сотки процесів виказують, як поводиться польська поліція з політичними вязнями в слідстві! Відбивано ребра (полк. Мельник), ломано пальці (Максимишин), нищено полові орґани (Л-а), та багато, багато інших звірств, виявлених і невиявлених (Басарабова, сот. Головінський), що були навіть предметом розглядання Ліґою Націй (Петиція полк. Сушка).

Теперішній процес у Варшаві проти молодих українських студенток і студентів — це один з найбільших того роду. Він виказує цілому світові практики польської поліції супроти підсудних. Паризький „Тан", офіціоз міністерства закордонних справ (Ке д'Орсей), пише: **„Спольського Я., члена Краєвої Екзекутиви ОУН у Львові, польська поліція 8 днів і 9 ночей віддавала інквізиторським звірствам, щоб вимусити признання!"** Нюйорський „Таймс" з 15 грудня пише: **„До всіх арештованих Українців у Варшаві примінювано „терд дґрі" й так вимушено зізнання!"**

Дальше, процес виказує, що не тільки Лебедя держано більше як **рік у кайданах на руках і на ногах,** але також Бандеру, Мигаля, Климишина, Карпинця, Рака, Піґайного й інших. Не диво, що студент Чорній **збожеволів,** що Мигаль сам домагається **кари смерти для себе** й що Малюца, як висказує д-р Ганкевич, є в такому стані, що може кожної хвилі **наложити на себе руку!**

Так намагаються поляки зруйнувати, винищити український „МЛОДИ ЛЯС"! Так вони поступають із народом, що його підбили завдяки французькій зброї й дипльоматії. Але чи це поможе?

Варшавський процес мав бути наступом не тільки проти націоналістичного руху, очоловлюваного ОУН, але також проти цілого українства! Але вже тепер поляки цей процес капітально програли. Бо до діла мають вони з сильним, орґанічно-глибоким рухом, у якого аванґарді ступає молодь! А вона йде без стриму; вона посвячує все, до життя включно, йде там за голосом не матеріяльних благ, але близьких ідеалів Нації. А це вже не так легко, бо нині можна знищити певні інституції матеріяльного характеру, але ніколи не вдасться вбити ідеї, ані українського визвольного руху, що коштує вже стільки української крови!

І цього свідома не тільки ціла Нація й цілий світ, що прислухується процесові, але це знають також поляки. Вони не без рації пишуть, що „варшавський процес закрив раз на все ідею боротьби за польську самостійність, затьмив геройські зусилля, наукові й економічні здобутки за час існування Польщі".

Без сумніву є це страшна для поляків правда! Бо Польща нині — це вже не романтична країна Міцкевича, що „Польща розпята як Христос за кривди світа". Але це страшна дійсність Берез Картуських, Берестів Литовських, це страшна кузня великих злочинів, що їх виконують поляки на українцях, за що навіть такі поляки як письменник С. Жеромський протестували („Пшедвьосне") та обвинувачували польський уряд.

Ми знаємо тільки одно: **Молода Україна росте й могутніє, як цей буйний МОЛОДИЙ ЛІС!** Заслабі є польські й московські руки, щоб його спинити! Навіть коли будуть вирубувати з Української Молоді — поодинокі деревця!

М-р В. Душник.

ПІД КІНЕЦЬ РОКУ — ДО УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК В АМЕРИЦІ

———o———

Чи не булоб добре, якби ми, українські жінки в Америці, поставили собі з кінцем біжучого року питання, що ми зробили в цім році доброго, чим прислужились для своєї нації. Що ми зробили тут на вільній землі, де нас ніхто не гнобить, де нам усе вільно робити? А може, роздумуючи над тим, застановимося, що ми взагалі зробили для української справи за всі роки нашого побуту в Америці.

Мені здається, що всюди в світі інтересуються вже нами. Держави ломлять собі голову над українською справою й українською землею. Але українська жінка в Америці не дуже зацікавлена тими справами. І тому так траґічно переходить тут її життя.

Ми виїхали з рідної землі з тим, що забрали в своїх серцях з собою велику любов до цеї землі. І майже всіх нас зжирає туга за тим, що ми покинули. І так минають літа, минає наша врода, і ми відходимо одна за одною з цього світа, не залишивши ніякого сліду по собі.

Американська земля забрала нашу молодість і наші сили, але в заміну за те дала нам можливість працювати для того, що нам найдорожче: для нашого краю, для нашої української справи. Вона дала нам можність служити вищій цілі в життю. Але чи ми це використали? Ні. Бо ми байдужні до таких справ. І тому зїдаємо той хліб насушний, солодкий чи гіркий, старіємось і вмираємо. А ті, що осталися в живих, справляють нам похорони, купують нам металеві домовини, прикривають їх квітами, а потім ще й памятниками — і на тім кінчиться. Потім і сліду по нас нема, чи жили, чи загинули. Навіть найближча рідня згодом забуває за нас.

І це діється в тім часі, коли жінки інших народів в Америці залишають по собі безсмертні сліди, записуються золотими буквами в американській історії, чим приносять честь тому народові, з якого походять.

Щоб і українські жінки могли піти тим шляхом, на те саме зорґанізовано „Союз Українок Америки", якого осідок, як відомо, є в Ню Йорку. Відбув він уже два конґреси, в 1932 і 1935 роках, і вже тепер думає про те, з чим то прийти перед третій конґрес, що відбудеться в 1936 р. в Філядельфії.

Не плакати нам, не зітхати, не нарікати. Берімся до діла, а в першу чергу берімся, українські жінки, до скріплення своєї жіночої орґанізації. Не кажім, що ми вже застарі. Саме старші хай дадуть добрий приклад молодшим. Всі берімся до праці, й то при помочі Союза Українок. Всюди закладаймо відділи С.У. і всюди приєднуймо нових члениць до цеї дорогої нам орґанізації. По інформації пишіть на адресу:

UKRAINIAN NATINOAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA,
217-219 E. 6th St., New York, N. Y.

А як у якій місцевости треба когось із рефератом про ці справи, то напишіть до централі С.У.А. на повищу адресу.

Українські жінки! Дайте добрий приклад своїм дітям. Вони українські діти, бо ви їм дали життя, ви вляли в них українську кров. Тільки треба тепер ту кров оживити. Не журімся, що молоді думають про гулянки. Мине час забави, а прийде певно час, коли і вони візьмуться за серіозну роботу і підуть по тім шляху, який ми вкажемо їм своєю працею і посвятою.

Отже всі до Союза Українок Америки! Збудуймо собі вічний памятник, який і по нашій смерти вказуватиме, що тут жила ідейна і благородна українська жінка!

Анастасія Рибакова,
організаторка С.У.А.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

СПРАВДІ НЕ МОЖНА?

Соціялістичний лідер Норман Томас критикує публично нюйорського посадника Ля Ґвардію за його участь у зборах італійського Червоного Хреста.

У цьому Норман Томас добачує підготову італійській інвазії на Етіопію та каже: У цій справі є тільки дві сторони. Нині можете бути тільки або за фашизм і брутальність, або проти них. Як ви є проти них, то будете противитися фашизмові і в Етіопії, і в Італії, і в Німеччині, і в Америці.

Що політики частенько втікають із заяцями, а потім гонять з хортами за заяцями, це звісна річ, яку треба пришпилювати в інтересі публичної моралі; та чи приявність на зборах Червоного Хреста вже допомога воюючій державі?

РОСІЯ В ОБОРОНІ ЕТІОПІЇ.

Російські большевики через італійсько-етіопську війну з клопоту не виходять.

Мали наперед клопіт з нафтою. Італіський фашистівський уряд замовив у них нафту, якої очевидно він уживав для порушування военних кораблів і танків. Заграничні часописи нападали за це на большевицьких верховодів, питаючись: то в цей спосіб, панове, виконуєте свою засаду виступати всюди проти визиску?

На це російські большевики відповідали, що нафту в Італію посилає російська держава, а що російська держава, мовляв, у руках робітників, отже що корисно російській державі, корисно російському пролетаріятові.

Навіть якби в Росії справді все, що виходить на користь держави, виходило на користь робітників, то все ще варта би спитатися: чи не треба би при тому подумати й за те, як цей поступок російського пролетаріяту відібється на людях в Етіопії?

КУДИ НЕ ПОВЕРНИСЯ.

Мають тепер большевики через Етіопію ще один клопіт. Як відомо, анґлійський міністер Гор та французький міністер Ляваль виступили з „пляном мира" між Італією й Етіопією, котрий тепер осуджує більша частина публичної опінії світа. Закидують плянові, що він хоче мирним способом ограбити Етіопію, як Мусоліні хоче війною.

Виринає питання, як буде до цього ставитися большевицька Росія.

І ось Росія дає відповідь: Ми проти „пляну мира". Щоб ніхто не дивувався, Росія додає: Ми проти пляну, бо ми проти італійської аґресії, а за санкції, бо як Ліґа Націй виступить проти інвазії Італії в Етіопії, то Ліґа Націй колись буде мусіти виступити проти інвазії, якби наприклад Японія пробувала зробити наїзд на Росію.

Отже я проти грабіжу, бо й мене можуть завтра ограбити.

А що булоб, якби цеї небезпеки не було? Треба би тоді йти з грабіжниками?

НЕВЕЛИКА РІЖНИЦЯ.

Це відай були би відповідно Росії, бо позиція Росії супроти Японії інакша, ніж позиція Етіопії супроти Італії.

Італія хоче забрати Етіопії краї, які до Італії не належать, які є правною власністю Етіопії. Якби Японія напала на Росію, то хотілаб їй забрати краї, які російські царі заґарбали колись силою й хитрістю, а російські большевики вдруге їх приборкали, покладаючися на царське посідання.

Значить, як Ліґа Націй виступає проти італійської інвазії Етіопії, то вона виступає в обороні грабіжу правного посідача; а як Ліґа Націй виступила би в обороні Росії, то виступила би в обороні дальшого грабленя старим грабіжником.

Тому, якби Росії не грозила ніяка небезпека, вона як грабіжниця з природи вже симпатизувала би з грабіжниками.

НОВА ДИПЛЬОМАТІЯ.

Большевицька Росія все хвалилася своєю дипльоматією: мовляв, вона ввела в міжнародню політику нові засади. Мовляв, вона на те й до Ліґи вступила. Та тепер своєю політикою большевицька Росія показує нам не нові засади дипльоматії, але старі: Грабуй, де можеш! Держи, що заґарбав! А як тобі хочуть відобрати заґарбане, кричи: „Розбійники мене граблять!"

ХТО ТУТ ВЛАСТИВО ПОКРИВДЖЕНИЙ?

Пять фінських бизнесменів, вернувшися з Росії, нарікають на те, що в Росії ограблено їх з усеї готівки.

Нарікання фінів, очевидно, це ніщо інше, як просте обезчещення країни пролетарської влади. Властиво, що мають робити московські злодії, як їм хочеться роздобути трохи готівки? За границю їхати не пускають. У російських горожан красти нема що. А ще тепер не вільно обкрадати гостей з буржуазних країн, то як властиво московський злодій має жити?

Оповідають жиди про „шнорера" (натягача, що все живе чужим коштом), що він позичив собі в знайомого грошей. Зараз потім переходить віритель попри дорогий ресторан і бачить, як „шнорер" заїдає лососину.

„Як то", питається з обуренням віритель „шнорера", „то ви мені кажете, що не маєте з чого жити, а як я вам позичив гроша, то ви найдорожчу рибу їсьте?"

„Скажіть мені, пане", питається преспокійно „шнорер", „що мені робити? Як не маю гроша, то не маю за що купити лососини; а як роздобуду гроша, то ви кажете, що мені їсти не вільно. Ну, колиж властиво я маю їсти лососину?"

М. Костишин.

О, НІ!

О, ні, ні, ні!
Хоч merklі дні
І тут і там —
Не нам, не нам
Чола хилить!
Шаблі гострить
В скажений бій
За нарід свій,
Щоб кат не квив.
До жнив! До жнив!
Там кличуть нас.
Приходить час,
Обрій зорить,
Гнів аж горить,
Хвилини жде.
Колиж пройде
Понад наш лан
Цей ураґан?

О ні, о ні!
Горять вогні,
Гуляє кров,
Рвесь до обнов,
Кріпшає дух,
Гомонить рух:
До діл! До діл!
Покличе стріл
Пить чашу вщерть
За волю, смерть.

Хтож в силі тій
Спинить настрій
Святих бажань,
Момент змагань,
Геройську честь,
Що мріють месть?
Не голіруч
Підуть за Збруч...

О, ні, ні, ні!
Хоч merklі дні,
Досвітні в нас
Горять вогні.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член 371 від. У. Н. Союза в Нюарку, Н. Дж., проживаючий у Прескот, Арізона, складаю щиру подяку головним урядникам нашої орґанізації, також урядникам і членам вище поданого відділу, за уділену мені допомогу з фонду запомогового в сумі $50, котрі стали мені великою помічю в моїй невилікувальній недузі. Бажаю якнайкрашого успіху У. Н. Союзові.

Михайло Кравчук.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

БЕЙОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 281, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 20-го грудня, в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 33-35 Вест 19-та вул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо багато справ до полагодження. Довгуючі члени повинні прийти і вирівнати свої вкладки. Неприявний на зборах член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Ів. Довгань, предс.; Ів. Кот, кас.; Л. Бачинський, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. ов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що річні збори відбудуться 22. грудня, в годині 2-гій пополудні, в галі церковній, 47 Говп Еве. Кождий член обовязково мусить прийти на збори, а довгуючі члени мусять вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. На зборах буде вибір нового уряду на наступний рік. — Т. Скоробогатий, предс.; Ю. Нестор, кас.; М. Табачук, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє всіх своїх членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 1-шій пополудні, в гали церковній, 127 Парк вул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо це річні збори і маємо на цих зборах важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1936 рік і прияття статута Тов. Любов, тому повинністю є кождого члена і членниці прийти на річні збори. росимо привести нових кандидатів в члени Тов. і У. Н. Союза, як також родичів просимо вписати свої діти до У. Н. Союза. Довгуючі члени мають на цих зборах вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі поступимо згідно зі статутом. — І. Хомета, предс.; В. Колесняк, кас., Й. Децембер, секр.

ВОДЕРВЛІТ, Н. Й. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 13, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 2-гій пополудні, в домі Укр. Дем. Клюбу, 25. вул. і 5. Еве. Обовязком кождого члена є прийти на ці збори точно на час. Буде річне справоздання за 1935 рік і вибір нового уряду на 1936 рік. Кождий член є обовязаний прийти на ці збори. Просимо довгуючих членів, щоб вирівнали свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Повідомляємо тих членів, котрі ще не мають своїх дітей в У. Н. Союзі, а хотілиб їх вписати до У. Н. Союза, хай припровадять їх на збори, а секретар це зробить. Ану, хто перший? — П. Ковальчик, предс.; В. Галайко, кас.; М. Мадараш, секр.

СПРІНҐ ВАЛЕЙ, Н. Й. Тов. росвіта, від. 16, повідомляє своїх членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 3-тій пополудні, в гали Тов. росвіта на Твін Еве. Просимо всіх членів прибути на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Неприявний на зборах член платить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — І. Брега, предс.; І. Кріль, кас.; К. Ільків, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 104, відбудуться дня 22. грудня, точно в годині 3-тій пополудні, в Народнім Домі. Просимо всіх членів прибути на ці збори. Буде справоздання уряду і контр. комісії з цілого року діловодства і вибір нового уряду на 1936 рік. Неприявний на зборах член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг, бо інакше будуть суспендовані. Також будемо святкувати свого патрона св. О. Николая. Кождий член має бути на гали точно в годині 9.30 рано, щоб взяти участь в поході до церкви, а по Сл. Божій буде панахида за покійних членів. — М. Вітів, предс.; І. Антопорович, кас.; М. Зельвак, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. ім. А. Бончевського, від. 10, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться 22. грудня, по Сл. Божій, в гали церковній. Просимо всіх членів прибути, бо буде вибір нового уряду і голосування над новою грамотою для молод. департаменту. — Н. Смеречняк, предс.; Д. Сидоряк, кас.; І. Мадзік, секр.

СТАМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22-го грудня, в годині 5-тій пополудні, в гали церковній. Просимо всіх членів прийти і вирівнати свої залеглі вкладки. На зборах буде справоздання відділових урядників і контр. комісії, вибір уряду на 1936 рік та інші важні справи до полагодження. Неприявний член заплатить кару згідно зі статутом. — В. Карий, предс.; Н. Когут, кас.; Й. Тирчик, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Запорозька Січ, від. 206, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 2-гій пополудні, в церковній гали на Блекстови вул. Обовязком кождого члена є прийти на ці збори, бо буде вибір уряду на 1936 рік. Пригадуємо членам, котрі не були на бали 9-го листопада, щоб на тих зборах заплатили по 75 ц., як було ухвалено. Також пригадуємо довгуючим членам, щоб хоч при кінци року постаралися вирівнати свої залеглости. Котрий член не прийде на ці збори, щоб опісля не нарікав і не казав, я на зборах не був і такої ухвали не можу приняти. Треба памятати, що ухвалу роблять ті, котрі на збори приходять, а ті, що не приходять, мусять тим ухвалам повинуватися. — М. Чагарин, предс.; І. Затонський, кас.; Н. Вецал, фін. секр.; І. Паньків, рек. секр.

ГАРТФОРД, КОНН. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277, повідомляє своїх членів і членниць, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в 2-гій годині пополудні, в гали Укр. Горож. Клюбу, 54 Видис вул. Просимо членів прийти на ці збори, бо будуть важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1936 рік. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. — М. Курдина, предс.; О. Курко, кас.; П. Курко, секр.

ВІЛКС-БЕРРІ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22-го грудня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Обовязком кождого члена є прибути на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть справоздання і буде вибір уряду на 1936 рік. Просимо довгуючих членів, щоб вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Трофим Шпур, предс.; Микола Лаврик, кас.; Петро Герман, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 21-го грудня, точно в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Обовязком кождого члена є прийти на збори в означений час. Довгуючим членам пригадуємо, щоб вирівнали свої залеглости. Взиваємо членів, щоб привели на збори нових членів, бо будемо принимати нових членів без оплати вступного. Котрі члени ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, хай впишуть на цих зборах. Неприявний на зборах член підлягає карі згідно зі статутом. — Антін Карпович, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 21. грудня, в годині 8-мій ввечір. Плачення вкладок та інші організаційні справи буде полагоджувати секретар вже від год. 6-тої ввечір. Пригадуємо всім членам постанову, що члени, котрі на цих зборах не вирівнають довгу, будуть суспендовані з У. Н. Союза, а їх імена проголошено в пресі. Віримо, що кождий член сповнить свій організаційний обовязок. — Уряд.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 1-шій пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів, щоб конечно прийшли на збори, бо контр. комісія буде здавати справоздання за цілий рік, тож почуєте, як каса стоїть; буде також справоздання старого уряду за цілий рік і вибір нового уряду на 1936 рік та голосування в справі нової грамоти для молод. департаменту, 16-літнє ендавмент. Маємо й інші справи до полагодження. Довгуючі члени щоб прийшли і вирівнали свій довг. Неприявний на тих зборах член підлягає карі згідно зі статутом. —Т. Ковальський, предс.; С. Патен, кас.; Г. Тимчій, секр.

БРОНКС, Н. Й. Тов. Любов, від. 298, повідомляє, що річні збори відбудуться в суботу, 21. грудня, в годині 8-мій ввечір, в галі під ч. 675 Іст 183-та вул. Всі члени мусять бути приявні на зборах, бо буде річне справоздання уряду і вибір нового уряду на 1936 рік. На зборах буде голосування над приняттям третої кляси обезпечення для дітей. Зокрема просимо ще раз всіх тих членів, які ще не змінили своєї старої грамоти на новий рід обезпечення, щоб всі прийшли на згадані збори зі своїми старими грамотами та щоб підписали потрібні до зміни аплікації. Бо хто не скористає з цеї останньої нагоди, той поступить нерозумно. — О. Савіцький, предс.; Й. Швед, кас.; Й. Сидор, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, дня 22. грудня, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі, 847 Норт Френклін вул. Просимо всіх членів прибути на ці збори, бо буде справоздання контролі і уряду за 1935 рік та вибір нового уряду на 1936 рік. На річні збори кождий член повинен старатися прийти з добрими думками, щоб можна спільно порадитися, як повести працю організації в наступнім році. Довгуючих членів просимо прийти і вирівнати свої вкладки, щоб не перетягати довгу на наступний рік. На закінчення року кождий член повинен старатися привести нового члена до Тов. і У. Н. Союза. — М. Головатий, предс.; П. Бабяк, кас.; Ілько Савчин, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Запорозька Січ, від. 388, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі. Буде справоздання старого уряду і вибір нового. Просимо всіх членів явитися на зборах, а довгуючих просимо вирівнати свої вкладки. — Іван Михальцевич, предс.; Петро Огар, писар; Володимир Дольський, кас.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в льокали У. Н. Дому, 237 Говп Еве. Просимо всіх членів зійтись точно на означений час, так, щоб ці збори до пізна не затягнулись. На цих зборах буде справоздання урядників за цілий минулий рік, звіт контрольної комісії, вибір уряду на наступний рік та інші важні справи до полагодження, які конечно вимагають участи всіх членів. Довгуючих членів взиваємо прийти і вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Филип Гулька, пр.; Петро Головачук, фін. секр.; Петро Капелюх, кас.

БОФАЛО, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 299, подає до відома членам, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 2-гій пополудні. На ці збори мають усі члени обовязково прийти; неприявні члени будуть підлягати карі. Члени, залягаючі з вкладками, щоб вирівнали свої залеглости на час. Нових членів радо повитаємо. — Е. Коваль предс.; І. Сидорович, фін. секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, 21. грудня, в годині 5-тій ввечір, в галі церковній, 808 Вест Вашингтон вул. Обовязком є кождого члена прийти на ці річні збори і виповнити свої залеглости, бо котрий член ен зробить того, буде суспендований. Напоминаємо тих членів, що задовжились у товариській касі на поважну суму, а тепер кажуть, щоб за них більше не висилати до У. Н. Союза, хай собі запамятають, що вони присягались по пару разів на зборах що свій довг віддадуть товариству. Просимо вас, члени, сповніть свої обовязки, бо в противнім разі будете покликані перед суд за свою зломну присягу. Просимо всіх членів прибути на означений час, бо маємо вибирати новий уряд на 1936 р. Старі урядники і контрольори будуть здавати своє справоздання за 1935 рік. Буде голосування над новою грамотою в молод. департаменті, котра має увійти в життя в 1936 році. Просимо членів, котрі мають діти, а їх діти ще не записані в У. Н. Союзі, хай запишуть тепер на річних зборах. Неприявний на річних зборах член буде караний по припису товариського статута. — Т. Танін, предс.; А. Гатала, кас.; Н. Кудринський, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331, повідомляє своїх членів що річні збори відбудуться дня 22. грудня, в годині 2-гій пополудні в У. Н. Домі. Всі члени повинні явитися на зборах, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1936 рік. Неприявний член запалатить 50 ц. кари. — Онуфрій Гнатюк, пр.; Іван Романюк, кас.; Ф. Бучинський секр.

СЕНТРАЛІЯ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 90, подає до відома, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, зараз по Сл. Божій коло 12. год. вполудне. Кождий член має явитися і вирівнати свою належитість, щоб не перетягати довгу на наступний рік і приготовити книги до контролі на річні збори. Просимо шан. членів вписувати свої діти в ряди У. Н. Союза, до найбільшої, солідної української організації в Америці, а Батько-Союз щиро їх пригорне під свій прапор. — Захар Волчанський, предс.; Іван Чепа, кас.; І. Чепа мол., фін. секр.

ПЕТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться дня 21-го грудня, в годині 7-мій ввечір, в гали під ч. 435 Мейн вул. Просимо всіх членів прийти, бо маємо багато справ до полагодження; буде читання нашого відділового статута вечір св. Николая, річне справоздання уряду і контр. комісії, а найголовніше вибір уряду на 1936 рік. Треба знати, кому дати керму і наше майно, щоб не потерпів ні Союз, ані наш відділ. Приходіть всі як один. — Петро Криловський, предс.; Сергій Вінярський, кас.; Антін Вакулінський, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Відділ 300 повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22-го грудня, в годині 1-шій пополудні, в гали Гегеровій на Вудвіл. Уряд і контр. комісія будуть здавати справоздання за 1935 рік, буде дискусія над справозданням, вибір уряду на 1936 рік. Взиваємо членів хоч раз на рік прибути на збори, бо це є важні збори в році. Неприявні члени будуть карані згідно зі статутом. — М. Губернович, предс.; Т. Кавчак, скарб.; А. Годчак, фін. секр.

МЕНЧЕСТЕР, Н. Г. Бр. Пр. Д. Марії, від. 178, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній, 54 Волнот вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. — В. Петрів, предс.; П. Петрик, кас.; Ю. Датків, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22-го грудня, в годині 2:30 пополудні, в гали церковній. На ці збори має явитись кождий член, бо є важні справи до полагодження. Напоминаємо довгуючих членів, щоб конечно сповнили свій довг цього місяця, так, щоб не переносити довгу на наступний рік. Коли цього не сповнять, то будуть безусловно суспендовані. Довгуючі члени, котрі не можуть заплатити на зборах, щоб довше не отягались як до 23-го грудня, бо секретар цього місяця мусить скорше вислати розмет. Члени, котрі ще не змінили своїх старих грамот, хай зроблять це цього місяця. Родичі дорослих дітей хай перепишіть їх до старших членів. — А. Скоципець, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22. грудня, в годині 2-гій пополудні точно, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти в означений час, бо маємо важні справи до вирішення. Буде читання статута братського і приняття на 1936 рік, котрий буде обовязувати кождого члена. Довгуючі члени мають конечно явитис і вирівнати свої залеглости, щоб не перетягати довгів на наступний рік, а контр. комісія, щоб провірила всі книги братські і довгуючих не проголошувала. Буде вибір урядників на 1936 рік і голосування над приняттям 3-тої кляси в молодечім департаменті. Уряд просить вас прийти хоч раз на рік на ці збори і полагодити важні справи та переконатися, як стоїть справа з вашим загальним добром. Треба памятати, що ухвалу роблять ті члени, котрі приходять на збори, а ті котрі не приходять, мусть їй повинуватися. Довгуючі члени, коли не вирівнають свого довгу, будуть суспендовані. Неприявний член буде караний згідно з ухвалою. — А. Іканів, секр.

Сунь-Цу.

МУДРИЙ ЦІСАР

В одній країні була криниця. З неї пили всі, бо то була славна криниця.

Приходили з далеких сторін і пили воду з того джерела. А вода, що її пили, вчинила їх божевільними.

Та цісар жив сам у своїх садах і мав свою криницю і пив воду з власного джерела.

Божевілля народу більшало, чим більше людей пило із свого джерела.

Тоді всі обурювалися та говорили:

— Цісар дурний. Мусимо йому назад привернути здоровий розум. Хай напється з нашої криниці.

Вань, цісар, не хотів послухати. Мучили його, силували, бо хотіли мати порядного, справжнього цісаря, яким могли би похвалитися.

І цісар напився з їх криниці. І був такий самий, як вони.

Та вони раділи й говорили:

— Має знову розумну голову; ми виздоровили його.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ВОДЕРВЛІТ, Н. Й.

Свято відродження державности.

Заходом ОДВУ, Горожанського Клюбу, Відділу У. Н. Союзу і Молодечого Клюбу відсвятковано Листопадове Свято дня 24 листопада. Програму переводив гром. В. Футулуйчук. Вступне слово виголосив гром. О. Заяць з Трой, Н. Й.

Виступали такі хори:

Хор з Водервліт під управою п. С. Цюпки відспівав американський гимн, а далі пісні: Не плакати нам і Вечірній дзвін.

Деклямували Марія Футулуйчук і Анна Качмар.

Хор з Амстердам співав під управою п. С. Цюпки і відспівав 6 пісень, підібраних до свята.

Хор з Когоз під управою п. Маліцького відспівав 5 пісень в дусі Листопадових Днів.

Головним бесідником був студент Михайло Дудра з Ню Йорку, котрий перейшов історію визвольних змагань від 1914 року до останних часів. А потім звернувся ще з окремою промовою до братів лемків і представив трагічне положення Лемківщини.

Дальшим бесідником був о. Иванишин з Трой, що говорив про терпіння нашого народу під Польщею, а далі про знущання червоної Москви, та взивав до жертв.

На закінчення виступив хор з Трой під управою п. Угрина і відспівав 5 пісень зі солями. Всіх виконавців програми публика горячо оплескувала, чим дала вираз свому задоволенню. Свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла". Збірку перевели М. Мадараш, П. Ковальчик, Т. Яхвак, Юлія Урбан, Ольга Свата. Зібрано $54.75. Розходу було $38.35. Чистий дохід у суму $16.40 вислано до Обєднання, по половині на інвалідів і визвольну боротьбу.

Жертвували по $1: П. Ковальчик, о. І. Иванишин, П. Качмар, С. Левкович, П. Риганич, І. Базар, Марія Завойська, П. Бойко, Й. Крушельницький, В. Мадараш, Й. Білінський, В. Сташко, Криніцький, М. Мадараш, І. Гретсон, М. Спяк, В. Галайко, С. Чайковський, С. Ковальчик, Т. Яхвак, І. Урбан, С. Михасів, О. Спяк, В. Вовчук, Катерина Мадараш; Г. Джинджиристий 75 ц.; по 50 ц.: Й. Дукі, В. Футулуйчук, Ю. Атаманюк, Яків Вовчко. Дрібними $26.

Комітет.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Песнистка.

— На жаль, не можу згодитися вийти за вас—каже дівчина до коминяря. — Я і так бачу все в чорних барвах!

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (55)

Не звертаючи уваги на небезпеки джунглів, Джері Джовнс зайшов відразу в лісову гущавину. Він скоро станув на краю глибокого провалу. Його вправлене око дивилося цікаво на стіну, що піднімалася проти нього, і він постановив розслідити її зблизька.

Він спустився по стіні вниз у пропасть та почав поволі підноситися вгору. На верху він побачив ще один провал, що його стіна його знову зацікавила. Урвисті скали не давали йому йти просто себе, але запалений відкриттями, він не звертав на це найменшої уваги.

Він так був захоплений історією минулих віків, яка була записана природою в цих скалах, що не завважав, як скоро минав час. Він і не завважав, як наступив коротенький тропікальний сумерк. Одначе ще й тепер, не розуміючи небезпеки свого положення, він не дуже то боявся.

Він був певний, що скала, на котрій він тепер стояв, заведе його назад до табору, і він весело рушив наперед. Але тут скоро запала темна ніч. І він міг робити крок за кроком тільки з великою трудністю. Він навіть не знав, що вже кілька годин тому згубив дорогу.